

Rapportage ecologische risico's
Weideveld woonveld 3 en 6 te Bodegraven

D e R a a d B o u w B . V .

Colofon

Projectleider

B. Brandt BSc

Contactgegevens

benjamin@habitus.nl

06-47163522

Rapportage

D. Melsen MSc

Rapport

RAAD2018-1-RAP1

In opdracht van

De Raad Bouw B.V.

Contactpersoon

Yoeri Buitenhuis

Opleverdatum

20 juni 2018

www.habitus.nl

Kwaliteitscontrole

B. Brandt BSc

Datum kwaliteitscontrole

19 juni 2018

Paraaf

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport (inclusief foto's) is enkel toegestaan onder vermelding van de bron.

Dit rapport is met de grootse zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Habitus natuur & landschap geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	2
2. Resultaat	4
3. Conclusie	9

INLEIDING

De sloot aan de zuidzijde van woonveld 3.

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk worden de aanleiding en het doel van de ecologische inspectie beschreven.

1.1 Aanleiding

De Raad Bouw B.V. is voornemens woningen te realiseren op woonveld 3 en 6 van woonwijk Weideveld te Bodegraven. De locaties zijn weergegeven in de resultaten. De Raad Bouw B.V. heeft Habitus natuur & landschap gevraagd om een memo op te stellen met de status van de ecologische risico's in het projectgebied.

1.2 Doel

Het onderzoek naar de ecologische risico's is uitgevoerd om de werkzaamheden te toetsen aan de Wet natuurbescherming voor soorten.

1.3 Methodiek

Het onderzoek bestaat uit het combineren van de resultaten van de oorspronkelijke natuuronderzoeken uit 2003 (DHV Milieu en Infrastructuur BV en Adviesbureau Mertens, september 2003, Ecoscan Zuidzijderpolder) en 2004 (Adviesbureau Mertens, 11 november 2004, Herhalingsonderzoek weidevogels in het plangebied van bedrijventerrein Zuiderpolder te Bodegraven), de quickscan uitgevoerd in woonveld 9 (Habitus natuur & landschap, 13 november 2017, BODE2017-1-RAP-3), de rapportages van de broedvogelinspecties in alle woonvelden (Habitus natuur & landschap, 3 april t/m 5 juni 2018, BODE2018-1-RAP 1 t/m 11) en de rapportage over soortgericht onderzoek naar de rugstreeppad, platte schijfhoren en beschermde planten (BODE2017-1-NOT1).

1.4 Afbakening

In dit onderzoek wordt getoetst aan de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (Wnb). Er is niet getoetst aan gebiedsbescherming of aan houtopstanden.

1.5 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is per woonveld gepresenteerd welke (mogelijk) beschermde elementen er aanwezig zijn. Hier zijn ook aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject. In hoofdstuk 3 zijn is voor alle deelgebieden samengevat genomen wat gedaan moet worden om volgens de Wet natuurbescherming te werken.

RESULTAAT

Oeverwaluwand op bouwveld 6; de wand is gericht naar het zuiden.

2. RESULTAAT INSPECTIE

Uit de oorspronkelijke natuuronderzoeken uit 2003 (DHV Milieu en Infrastructuur BV en Adviesbureau Mertens, september 2003, Ecoscan Zuidzijderpolder) en 2004 (Adviesbureau Mertens, 11 november 2004, Herhalingsonderzoek weidevogels in het plangebied van bedrijventerrein Zuiderpolder te Bodegraven), de quickscan uitgevoerd in woonveld 9 (Habitus natuur & landschap, 13 november 2017, BODE2017-1-RAP-3) en de rapportage over soortgericht onderzoek naar de rugstreeppad, platte schijfhoren en beschermde planten (BODE2017-1-NOT1) komen de volgende voor dit onderzoek relevante risico's en maatregelen naar voren:

Tabel 1: relevante resultaten uit vooronderzoeken

Onderzoek	Soort(groep)	Kans op overtreding Wnb	Locatie	Maatregelen
Quickscan woonveld 9, Habitus natuur & landschap 2017	Vogels zonder jaar-rond beschermd nest	Artikel 3.1 Wnb	Op het grasland en in de ruigte, in de bomen op en rondom het terrein, zandhopen, kale ondergrond en in het riet	Werk buiten het broedseizoen (15 maart - 15 aug) of na broedvogelinspectie door een ecooloog*
Quickscan Woonveld 9, Habitus natuur & landschap 2017	Rugstreeppad	Artikel 3.5 Wnb	Ondiepe wateren (regenplas-sen, rijsporen) als voortplan-tingsbiotoop en bouwmaterial, houtafval en dergelijke als winterbiotoop	Verricht nader onder-zoek naar de aanwezig-heid. Zie de volgende regel in deze tabel en *
Onderzoek rugstreeppad, platte schijfhoren en be-schermden planten, Habitus natuur & landschap 2017	Rugstreeppad, platte schijfhoren en beschermde planten	Artikel 3.5 Wnb Artikel 3.10 Wnb	Alle soorten zijn onderzocht en niet aanwezig binnen het projectgebied. Voor de rugstreeppad geldt dat deze wel aanwezig is in de omgeving (600 meter afstand).	Plaats amfibieenschermen om vestiging te voorkomen. Herhaal onderzoek indien de werkzaamheden langer dan een jaar duren*
Quickscan Woonveld 9, Habitus natuur & landschap 2017	Ringslang	Artikel 3.10 Wnb	Een geschikte voortplan-tingsplaats is niet aanwezig en minimale waarnemingen maken het onwaarschijnlijk dat de soort voorkomt. Incidenteel aanwezige migrerende dieren kunnen niet geheel worden uitgesloten maar zijn zeer onwaarschijnlijk.	Indien ringslangen worden aangetroffen dienen de werkzaamheden direct te worden stilgelegd en dient contact op te worden genomen met een ecooloog.
Ecoscan Zuidzijderpolder, Adviesbureau Mertens 2003	Veldmuis, bosmuis, bosspitsmuis, huisspitsmuis, mol, egel, woelrat, haas, gewone pad, bruine kikker, grote groene kikker, kleine watersalamander en kleine modderkruiper	Deze soorten waren ten tijde van het onderzoek beschermd onder de Flora- en Faunawet. Op dit moment zijn dit vrijgestelde soorten van artikel 3.10 Wnb in de provincie Zuid-Holland. Er is dus geen kans op overtreding Wnb.	Zoogdieren kunnen verblijfplaatsen hebben op de grasvlakte, amfibien kunnen voorkomen in de sloten.	Zorgplicht, zie paragraaf 2.3.

* Aanwezigheid van voorplantingsbiotoop voor rugstreeppadden en broedende vogels wordt op dit moment elke week gecontroleerd tijdens de broedvogelinspectie (Habitus natuur & Landschap, BODE2018-1-RAP1 t/m 11)

Onderstaand zijn per woonveld de resultaten gepresenteerd. Na de kaart volgen de te nemen maatregelen.

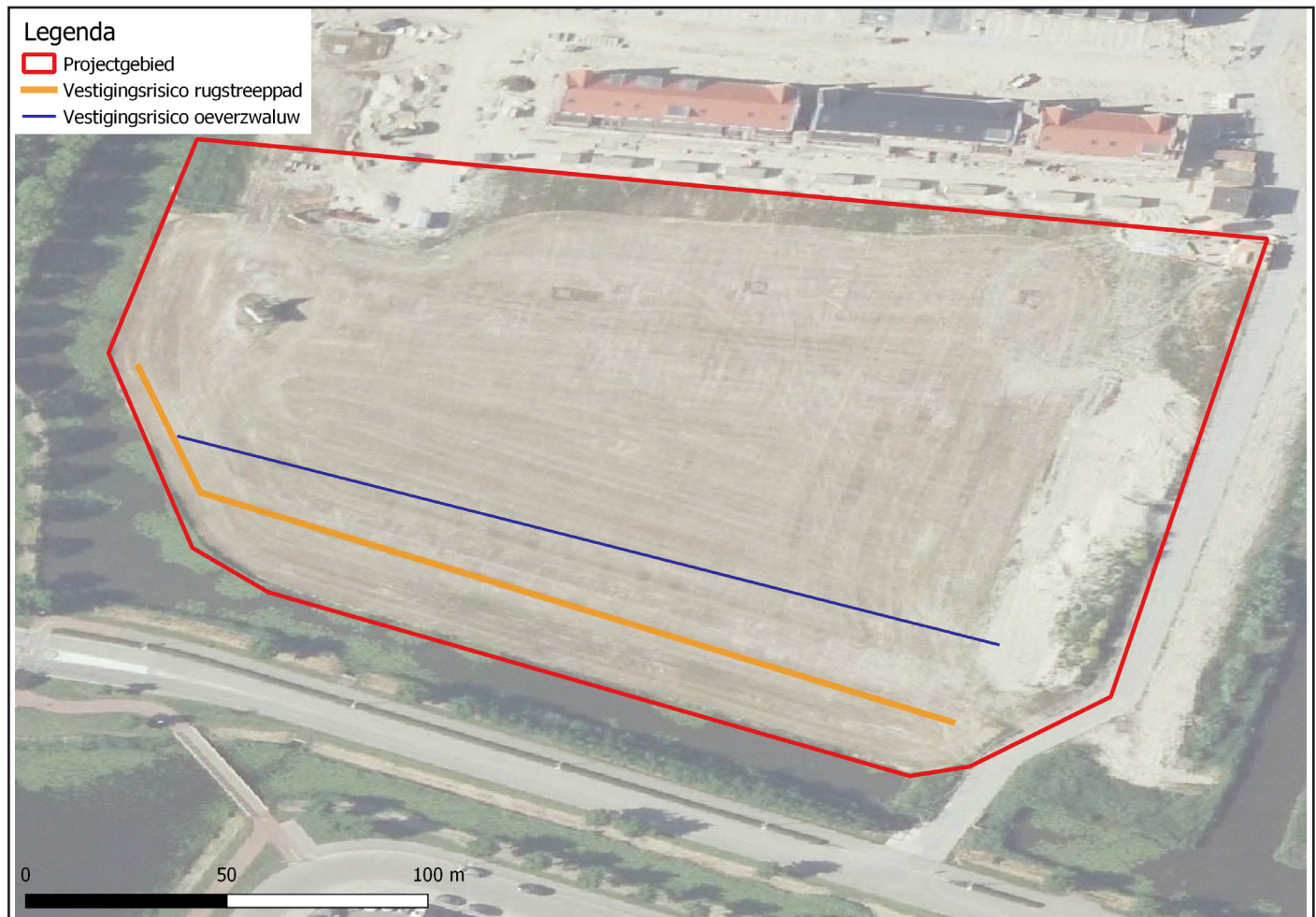

2.1 Woonveld 3

Ecologische waarden

Uit de laatste broedvogelinspectie (Habitus natuur & Landschap, BODE2018-1-RAP11) blijkt dat er een steilwand aanwezig is waar oeverzwaluwen zich zouden kunnen nestelen. Oeverzwaluwen zijn al reeds genesteld in woonveld 6 dus de soort is al aanwezig binnen het projectgebied. Aan de zuidzijde van het perceel zijn rijsporen aanwezig waar zich na neerslag plassen kunnen vormen welke kunnen dienen als voortplantingsbiotoop voor de rugstreeppad. Daarnaast biedt de zandvlakte op het perceel geschikt broedbiotoop voor pioniersoorten als de kleine plevier. Echter, er zijn tijdens de laatste broedvogelinspectie geen broedende vogels aangetroffen. De oevervegetatie langs woonveld 3 is op dit moment laag en wordt tweewekelijks gemaaid. Dit is dus niet geschikt voor vestiging van watervogels.

Incidenteel aanwezige migrerende ringslangen kunnen niet geheel worden uitgesloten maar zijn zeer onwaarschijnlijk. Behalve de bovenstaand beschreven risico's worden er geen andere ecologische risico's verwacht.

Figuur 1: Ecologische risico's in woonveld 3

Maatregelen

Voor de ringslang geldt dat indien er een ringslang wordt aangetroffen dan dienen de werkzaamheden direct te worden stil gelegd en dient contact op te worden genomen met een ecooloog.

De rijsporen in woonveld 3 moeten gecontroleerd worden op poelvorming nadat het geregend heeft. Het voorplantingsseizoen voor de rugstreeppad loopt van half april t/m september. Voorkom zoveel mogelijk verdiepingen in het terrein waar zich na neerslag plassen kunnen vormen die enkele weken aanwezig kunnen blijven. Daarnaast dient de steilwand afgevlakt te worden. Een helling van 45 graden is voldoende om vestiging van oeverzwaluw te voorkomen. Op dit moment zijn er geen broedende vogels aanwezig.

Bovenstaande maatregelen zijn van kracht tot de vrijgavedatum van de laatste broedvogelinspectie, welke ligt op 19 juni 2018. Om de werkzaamheden uit te blijven voeren zonder kans op overtreding van de Wnb dienen de maatregelen van in de toekomst uitgevoerde broedvogelinspecties uitgevoerd te worden. Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over deze broedvogelinspectie.

2.2 Woonveld 6

Ecologische waarden

Uit de laatste broedvogelinspectie (Habitus natuur & Landschap, BODE2018-1-RAP12) blijkt dat er in het oosten van het perceel een oeverwaluwand met nesten aanwezig is. Daarnaast zijn er mogelijke nestplaatsen van de kleine karekiet in het riet in het noorden van het perceel. De zandvlakte op het perceel biedt geschikt broedbiotoop voor pioniersoorten als de kleine plevier. Echter, er zijn tijdens de laatste broedvogelinspectie geen broedende kleine plevieren aangetroffen.

Incidenteel aanwezige migrerende ringslangen kunnen niet geheel worden uitgesloten maar zijn zeer onwaarschijnlijk. Behalve de bovenstaand beschreven risico's worden er geen andere ecologische risico's verwacht.

Figuur 2: Ecologische risico's in woonveld 6

Maatregelen

Voor de ringslang geldt dat indien er een ringslang wordt aangetroffen dan dienen de werkzaamheden direct te worden stil gelegd en dient contact op te worden genomen met een ecooloog. Voor de oeverwaluwand geldt dat deze wand en de omgeving van 20 meter ongemoeid dient te worden gelaten. De rietkragen in het noorden van het perceel dienen ongemoeid te worden gelaten tijdens de broedperiode van de kleine karekiet, welke loopt van 1 mei t/m 15 september. Het meerkoetnest en de omgeving van 10 meter eromheen dient ongemoeid te worden gelaten. Overige rietkragen dienen tweewekelijks gemaaid te worden om vestiging van broedvogels te voorkomen. Ook in dit woonveld geldt dat indien er poelen ontstaan deze gedicht en gladgetrokken dienen te worden om vestiging van rugstreeppad te voorkomen.

Bovenstaande maatregelen zijn van kracht tot de vrijgavedatum van de laatste broedvogelinspectie, welke ligt op 19 juni 2018. Om de werkzaamheden uit te blijven voeren zonder kans op overtreding van de Wnb dienen de maatregelen van in de toekomst uitgevoerde broedvogelinspecties uitgevoerd te worden. Zie hoofdstuk 3 voor meer informatie over deze broedvogelinspectie.

2.3 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Uit de zorgplicht volgt dat nadelige gevolgen voor flora of fauna voorkomen wordt of dat noodzakelijke maatregelen getroffen worden. Uit voorgaand onderzoek (DHV Milieu en Infrastructuur BV en Adviesbureau Mertens, september 2003, Ecoscan Zuidzijd-derpolder) blijkt dat de volgende diersoorten aanwezig kunnen zijn en zijn relevant om rekening mee te houden bij de voorgenomen ontwikkeling: Veldmuis, bosmuis, bosspitsmuis, huisspitsmuis, mol, egel, woelrat, haas, gewone pad, bruine kikker, grote groene kikker, kleine watersalamander en kleine modderkruiper. Voldoe aan de volgende zorgplichtmaatregelen:

Grondgebonden zoogdieren

In het projectgebied kunnen soorten voorkomen zoals veldmuis, bosmuis, bosspitsmuis, huisspitsmuis, mol, egel, woelrat en haas. De volgende maatregel is nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Ondanks zorgvuldig handelen is verstoring van vooral fauna niet altijd te vermijden. Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een goede vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor vogels en grondgebonden zoogdieren (muizen, egels) om verkeersslachtoffers te voorkomen. Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke locatie, zoals een woonwijk naar een rustige locatie, zoals het buitengebied. Werk ook op een langzaam tempo.

Amfibieën

In het projectgebied kunnen soorten voorkomen zoals gewone pad, bruine kikker, grote groene kikker en kleine watersalamander. De volgende maatregel is nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Werk bij voorkeur in september of oktober in de oever of watergang. Werk bij voorkeur niet in de oever of het water bij temperaturen beneden de 10 graden. Neem contact op met een ecooloog om negatieve effecten te voorkomen als niet aan (één van) beide maatregelen voldaan kan worden.

CONCLUSIE

Rietkragen in het noorden van woonveld 6.

3. CONCLUSIE

In dit hoofdstuk is samengevat welke ecologische risico's aan de orde zijn en welke vervolgstappen nodig zijn.

Uit eerdere onderzoeken blijkt dat er kans is op vestiging van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest en de rugstreepad. Buiten dat is het mogelijk, maar zeer onwaarschijnlijk, dat er incidenteel migrerende ringslangen worden aangetroffen. Overige ecologische risico's kunnen worden uitgesloten.

Voor deze soorten dienen de volgende maatregelen genomen te worden:

- Indien er een ringslang wordt aangetroffen dan dienen de werkzaamheden direct te worden stil gelegd en dient contact op te worden genomen met een ecooloog.
- Neem contact op met de gemeente Bodegraven om toegang te krijgen tot de rapportages van de lopende broedvogelinspecties van Habitus natuur & landschap. Het doel van de inspecties om de overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen door:
  - de aanwezigheid van vogelnesten en rugstreepad aan te tonen of uit te sluiten en hier (indien aanwezig) rekening mee te houden.
  - de kans op broedvogels en rugstreepadden te verkleinen door het gebied tijdig minder aantrekkelijk of ontoegankelijk te maken. Door middel van de inspecties kunnen risico's op vestiging van soorten in kaart worden gebracht en maatregelen worden bedacht om vestiging te voorkomen.

Indien aan de in deze rapportages genoemde maatregelen wordt voldaan dan kunnen ecologische risico's worden uitgesloten.

Over ons

Habitus natuur & landschap is een vooruitstrevend onderzoeks- en adviesbureau voor ecologie, natuur en landschap. Kwaliteit en klanttevredenheid staan bij ons hoog in het vaandel. U kunt van ons verwachten dat wij vlotte en klantgerichte service bieden en aantrekkelijke producten opleveren van het hoogste inhoudelijke niveau. Wij geloven in langdurige samenwerking met opdrachtgevers, partners en personeel op een wijze die wederzijds voordeel oplevert.

Kwaliteit

Wij staan voor kwaliteit, dit begint voor ons bij onze ecologen, die specialistische kennis bezitten over de herkenning en ecologie van flora en fauna. Naast inhoudelijke expertise kan kwaliteit in sterke mate geborgd worden door het opstellen en beheren van processen, daarom hebben wij onze bedrijfsstructuur rond processen opgebouwd. Door de aanwezige inhoudelijke kennis en de toepassing van processen aan te vullen met een uitstekende communicatieve vaardigheden, zijn wij er van overtuigd dat elke dienst voldoet aan de strengste kwaliteitseisen.

Klanttevredenheid

De klant staat bij ons centraal en dat zien wij ook terug in de cijfers. Zo wordt onze dienstverlening door klanten gemiddeld met een acht beoordeeld. Regelmatig vragen wij u om een evaluatieformulier in te vullen. Met uw input kunnen we onze dienstverlening in de toekomst verder optimaliseren.

Over ons logo

Libellen zijn prachtige insecten. Het is dan ook geen toeval dat we voor inspiratie voor ons logo geput hebben uit de fraaie en diverse vormen die de orde van libellen rijk is. Omdat de vleugelvorm het onderscheidende kenmerk is tussen libellen en juffers en elke soort unieke vleugelkenmerken heeft, hebben we dit onderdeel als basisvorm voor ons logo gekozen.

Zwervende heidelibel (Sympetrum fonscolombii)